

Zmagania sportowe i duchowość

Dyskurs Bhagawana Śri Sathya Sai Baby wygłoszony 14 stycznia 1990 r.
w audytorium Instytutu Wyższego Nauczania Śri Sathya Sai

*Czy może istnieć większe nieszczęście od tego,
że mieszkańcy Indii nie rozumieją prawdziwej wielkości
swojej pradawnej i świętej kultury?
Wytykanie wad innym
i niedostrzeganie swoich własnych słabości,
szydzenie z wyglądu innych
i niezauważanie własnej brzydoty,
naśmiewanie się z innych
i niezważanie na własną głupotę –
czyż istnieje większy grzech
niż posiadanie takich cech od urodzenia?*

Studenci, chłopcy i dziewczęta, nauczyciele, ucieleśnienia miłości!

Przestrzeganie moralności w codziennym życiu, wypełnianie boskością wszystkich czynów i myśli związanych z codziennym życiem oraz dochowywanie wierności ideałom – wszystko to razem stanowi kulturę. Obecnie studenci nie dokładają niezbędnych starań, aby zrozumieć świętość i wartość tej kultury. Samskrit, samskriti, samskara – wszystkie te terminy zostały zaczerpnięte od słów *sam* i *krit*. Bharatija samskriti (kultura indyjska) jest połączeniem czystości, boskości, wspaniałości i piękna. To połączenie znajduje odbicie w zawodach sportowych i grach.

Zmagania sportowe pomagają zawodnikom doświadczyć radości

Choć nawyki żywieniowe i zwyczaje spędzania wolnego czasu różnią się w różnych krajach, duch harmonii i jedności przejawiający się w zawodach sportowych jest zadowalającym przykładem dla wszystkich. Charakterystyczną cechą zmagania sportowych jest to, że zapomina się o wszelkich różnicach, a ludzie biorą w nich udział w boskim duchu przyjaźni i koleżeństwa. Zawody sportowe pomagają zawodnikom nie tylko poprawić swoją kondycję fizyczną, ale też doświadczyć radości.

Jednak studenci nie powinni poprzestać na uświadomieniu sobie takich korzyści. Oprócz ciała fizycznego człowiek posiada drugie ciało. Jest to ciało subtelne, zwane także umysłem. Równie istotne jest pielęgnowanie czystości umysłu, jak i rozwijanie wielkoduszności. Prawdziwe człowieczeństwo rozkwita tylko wtedy, gdy ciało, umysł i dusza rozwijają się harmonijnie.

Zapał i wysiłek, jaki wykazujecie w zawodach sportowych, powinien również przejawiać się w sferze moralności i duchowości. Musicie starać się doświadczyć boskości, która przenika świętą kulturę Bharatu.

Kultura Bharatijów nie jest owocem ciasnych idei i ideałów. Wypełniają ją głębokie, wzniosłe i szlachetne myśli. *Loka samasta sukhino bhawantu!* – niech wszyscy ludzie będą szczęśliwi!, oto chwalebna maksyma Bharatu.

W Purusza Sukta znajduje się modlitwa, którą często intonują studenci, lecz nie rozumieją w pełni jej znaczenia. *Sahana wawatu; sahana bunaktu; sahawirjam karawawahaj.* Jakie jest

wewnętrzne znaczenie tej mantry? „Wzrastajmy razem w harmonii, cały czas żyjemy w przyjaźni, razem roztaczamy światło, które otrzymaliśmy w wyniku naszego dociekania. Żyjemy w zgodzie, bez konfliktów. Rozwijajmy wspólnie korzyści płynące z naszych zdolności i umiejętności”. Takie jest głębokie wewnętrzne znaczenie tego wedyjskiego hymnu.

Chwała sanskrytowi, matce wszystkich języków!

W wielu europejskich językach występuje duża ilość słów pochodzących z sanskrytu. Angielskie słowa: ‘matka’, ‘ojciec’, ‘brat’ wywodzą się od słów łacińskich, które zostały zaczerpnięte z następujących sanskryckich wyrazów: *matru*, *pitru* i *bratru*. Tak więc angielski jest jak wnuczka, łacina jest córką, a sanskryt – matką wielu języków. Sanskryt cieszy się przywilejem bycia sędziwą matką dużej liczby języków.

Wybitny francuski uczyony Louis Renou spędził wiele lat w Indiach badając język sanskrycki. W przeddzień powrotu do swojej ojczyzny wydał wielkie pożegnalne przyjęcie z udziałem dużej grupy nauczycieli i studentów. Na tym spotkaniu Louis Renou zalał się łzami, odczuwając smutek z powodu zbliżającego się wyjazdu. Przyszedłszy do siebie powiedział, że jest mu bardzo przykro, że musi opuścić Indie. „Hindusi uważają nieśmiertelny sanskryt za ‘martwy’ język. Instytucje edukacyjne i studenci nie podejmują należytych starań, aby go poznać. Mając ten nieśmiertelny język w swoim kraju nie czynią żadnych wysiłków, aby cieszyć się jego chwałą. Nie wyobrażam sobie większego nieszczęścia” – żalił się.

Max Mueller był drugim naukowcem, który zgłębiał wspaniałość sanskrytu. Odnalazł ślady sanskryckiego pochodzenia w wielu angielskich słowach. Gdy zakończył studiowanie Rigwedy, napisał wstęp do swojego dzieła w sanskrycie, gdzie przedstawił się jako rdzenny mieszkaniec Niemiec, który otrzymał wykształcenie na Uniwersytecie Oksfordzkim. Stworzył sanskryckie odpowiedniki słów ‘Niemcy’ (Germany) i ‘Oxford’ (‘Sarmany’ i ‘Gothirthapura’) oraz wprowadził do tego języka swoje imię i nazwisko – Mokshamula Bhat. Gdy wybitni uczeni i naukowcy pochodzący z zagranicy okazują tak wielki szacunek i poważanie dla sanskrytu, godny pożałowania jest fakt, że Hindusi nie mają tak głębokiego respektu dla tego wspaniałego języka.

Sanskryt jest podstawą kultury Bharatijów

Cała kultura Bharatijów opiera się na sanskrycie. Kultura oznacza to, co uświęca świat, co szerzy wspaniałość i chwałę kraju oraz to, co pomaga człowiekowi i społeczeństwu wznieść się na wyższy poziom egzystencji. Kultura ma swój udział w doskonaleniu życia.

Proces doskonalenia, czyli przemiany, jest niezbędny dla poprawy użyteczności każdego przedmiotu. Dla przykładu, niełuskany ryż trzeba zmielić i usunąć z niego łuski, zanim będzie nadawał się do gotowania. Ten proces nosi nazwę *samskriti*, czyli transformacji. Oznacza pozbycie się zbędnych elementów i zapewnienie sobie pożądaných składników. W odniesieniu do ludzi *samskriti* (kultura) symbolizuje porzucenie złych cech i pielęgnowanie cnót. Człowiekiem kulturalnym jest ten, kto rozwinął w sobie dobre myśli i wykazuje się prawym postępowaniem.

W sanskrycie słowo ‘atma’ oznacza jaźń (‘ja’) i ‘moje’. Tam gdzie występuje ‘ja’ i ‘moje’, rozwija się silne przywiązanie. Określa się je jako *atmabhimanę*, czyli przywiązanie do jaźni. Gdy wspomina się o ‘ja’ nawet w odniesieniu do błahych spraw, zainteresowana nimi osoba kładzie swoją rękę na sercu. To pokazuje, że jaźń (‘ja’), o którym mowa, nie jest ciałem, lecz duchem. Jeśli człowiek oznajmia: „Bez względu na nieszczęścia i kłopoty, z jakimi się zmierzę, nie przestraszę się” – ujawnia swoją wiarę w *atmę*, jaźń, która stanowi podstawę dla jego odwagi.

Utrzymujcie braterstwo w każdym działaniu

Niestety, w dzisiejszych czasach pielęgnuje się przywiązanie do ciała z takim skutkiem, że poglądy człowieka stają się ciasne i ograniczone. Trzeba uświadomić sobie, że atma (mieszkający we wnętrzu człowieka duch) jest jedna i ta sama we wszystkich istotach. Musicie rozwijać w sobie ducha jedności i równości. Wówczas przejawia się obecna w was boskość, a wasza ludzka natura stanie się uświęcona i boska. Powinniście rozwijać ducha braterstwa i chętnie współpracować w każdym działaniu. Obecnie taka postawa dominuje w dziedzinie sportu, chociaż czasami zdarzają się wyjątki.

Na początku zmagania sportowe i lekkoatletyczne służyły głównie poprawie kondycji fizycznej i przeżywaniu radości. Dzisiaj zapomniano o tych celach. Wszystko jest skomercjalizowane. Przeważa egoizm. W konsekwencji zniknęły spokój i radość. Jeśli człowieka poprosi się o to, by zaśpiewał, pyta: „Ile mi zapłacicie?”. W dzisiejszych meczach krykieta i tenisa w grę wchodzi setki tysięcy rupii. Gdy zmagania sportowe stają się czymś w rodzaju biznesu, nie ma w nich miejsca na ludzkie wartości, a spokój zostaje utracony. Dlatego ważne jest, aby zapanowało poczucie duchowej jedności wykraczające poza różnice narodowe, językowe i religijne. Tylko w taki sposób można doświadczyć prawdziwej błogości.

Rola nauczycieli we wspieraniu studentów

W ciągu ostatnich pięciu dni nasi chłopcy i dziewczęta z entuzjazmem i zapałem brali udział w grach i zawodach sportowych. Nauczyciele także powinni uczestniczyć w tych zmaganiach, aby podtrzymać zapał studentów. Nie mogą ograniczać się tylko do zajęć w salach lekcyjnych. W kampusie Anantapur nauczyciele udzielili wielkiego wsparcia studentom w realizacji ich programów zajęć i gier sportowych. W kampusie w Brindawanie również służyli studentom pomocą w przygotowaniach. W szkole podstawowej w Prasanthi Nilajam nauczyciele pracowali wyjątkowo ciężko, aby nauczyć dzieci różnych gier, które mogłyby one później zaprezentować w przepięknym programie z okazji Święta Sportu. Nauczyciele pracowali całymi nocami, aby szybko uszyć stroje i przygotować inne materiały potrzebne do programu. Dzięki ich staraniom 700 małych dzieci mogło wystąpić w takim wspaniałym przedstawieniu. Wszystko to zasługa 45 nauczycieli, którzy pełnią ofiarną służbę, nie pobierając za to żadnego wynagrodzenia.

W następnych latach nauczyciele będą kształcić studentów tak, aby stali się przykładowymi mieszkańcami Bharatu. W kampusie Prasanthi Nilajam mamy dra Sundera Iyera, który sam zawsze uprawiał gimnastykę oraz uczył wielu studentów wykonywania różnych ćwiczeń gimnastycznych. Dzięki jego entuzjazmowi i wsparciu bardzo liczna grupa studentów w kampusie Prasanthi Nilajam mogła zdobyć wiele nagród w rozmaitych dyscyplinach. Jego własny występ był nadzwyczajny. Wielu jest takich profesorów i studentów ostatniego roku jak dr Sunder Iyer. Oni także powinni brać aktywny udział w zajęciach i w zawodach sportowych.

Na nauczycielach spoczywa wielka odpowiedzialność nie tylko dlatego, że powinni przekonać uczniów i studentów do uczestnictwa w zmaganiach sportowych, ale także pielęgnować w nich cechy prawych członków społeczeństwa. Sami studenci są bardzo dobrzy. Mają dużo energii i zapału. Brakuje im nauczycieli, którzy rozbudzaliby ich entuzjazm i udzielili im wsparcia. Studenci powinni otrzymywać odpowiednie wskazówki i inspirację. Jeśli to zyskają, staną się wzorem do naśladowania dla całego świata. Nie ma co do tego żadnych wątpliwości.

Cel edukacji Sai

Na zajęciach wielu studentów otrzymuje ocenę „O” z wybranych przedmiotów (oznacza ona zdobycie 90% punktów na egzaminie). Pomimo uzyskania tak wysokiej oceny, ci studenci biorą udział

w zawodach sportowych potwierdzając wszystkie swoje umiejętności. Tych zdolności nie przekazali im nauczyciele. Studenci rozwijali je w sobie dzięki swojemu własnemu ogromnemu wysiłkowi. Podstawową przyczyną podejmowania wszystkich tych starań jest ich miłość do Swamiego. Wszyscy przyjechali tu dla Swamiego, a nie po to, by zyskać konkretną wiedzę. Jeśli nauczyciele także będą służyli takim studentom za pomocnych przewodników, jak wiele będzie można wówczas osiągnąć!

Edukacja powinna rozwijać właściwe rozumienie

Podam kolejny przykład. Pobierając nauki w szkole podstawowej, dzieci zachowują się z wielką pokorą, są zdyscyplinowane i pełne dobroci. Jednak gdy dochodzą do szkoły średniej, tracą niektóre z tych wartości. Kiedy idą do koledżu, niemal wszystkie przymioty znikają! Dlaczego tak się dzieje? W szkole podstawowej to nauczyciele wpajają im dyscyplinę i właściwe postępowanie. Czy w wyższych klasach podejmuje się wszelkie starania, aby przez naukę i praktykę kształtować charakter i duchowość wśród uczniów? Czemu ma służyć prowadzenie szkół wyższych, jeśli nie krzewieniu moralności i duchowości wśród studentów? Na świecie istnieje mnóstwo takich instytucji. Właśnie tam trzeba przekazywać studentom święte nauki naszej kultury. Razem z tymi zasadami należy ich uczyć przedmiotów akademickich. Celem edukacji jest rozwój właściwego rozumienia. Praca służy zarabianiu pieniędzy. Dzisiejsza edukacja służy zdobywaniu pracy. Jest to niestosowne. Studenci razem z wiedzą akademicką powinni przyswajać również kulturę.

Jedynie wtedy, gdy nauczyciele zrozumieją podstawowy cel naszych instytucji edukacyjnych, będą mogli odnieść w nich sukces. Jeśli student schodzi na złą drogę, ma to wpływ tylko na niego. Jednak jeśli nauczyciel jest zły, zmarnują się setki studentów. Ze wszystkich zawodów na świecie największym szacunkiem cieszy się zawód nauczyciela. Nauczyciel musi przekazywać studentom to, co dla nich dobre i wzniosłe. Na tym polega prawdziwa więź między nauczycielami a studentami. Takie postępowanie trzeba kształtować we wszystkich naszych instytucjach edukacyjnych.

Pragnę wam powiedzieć, że tylko Swami wie, jakie starania poczynili nauczyciele szkoły podstawowej, aby przygotować dzieci do udziału w programach sportowych. Pracowali przez kilka nocy, aby przygotować stroje i inne materiały na przedstawienie. Wszystko to wykonano bez pomocy mężczyzn. Jedna studentka z kampusu w Brindawanie pojechała do Indonezji, aby zdobyć odpowiednie nakrycia głowy, będące częścią stroju uczestników międzynarodowych zawodów tanecznych, przygotowanych przez uczniów. Sami przygotowali wszystkie swoje kostiumy. To pokazuje poziom ich entuzjazmu. Obowiązkiem nauczycieli jest rozwijać ten zapał i inicjatywę, którą przejawiają uczniowie.

W uznaniu szczególnych starań podjętych przez nauczycieli i uczniów szkoły podstawowej oraz kampusu uniwersyteckiego w Brindawanie, chciałbym wręczyć im wyjątkowe puchary jako symbol mojej miłości.

tłum. Dawid Koziół
red. Iwona Piotrowska

Źródło: <http://www.ssbpt.info/ssspeaks/volume23/sss23-01.pdf>